Universiteit
Leiden
The Netherlands

Traces of language contact in Niya Prakrit: Bactrian and other foreign elements

Schoubben, N.

Citation
Schoubben, N. (2024, November 6). *Traces of language contact in Niya Prakrit: Bactrian and other foreign elements*. Retrieved from https://hdl.handle.net/1887/4108454

Version:	Publisher's Version
License:	Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden
Downloaded from:	https://hdl.handle.net/1887/4108454

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

NEDERLANDSE SAMENVATTING

Sporen van taalcontact in het Niya-Prakrit

In dit proefschrift wordt onderzocht welke sporen taalcontact heeft nagelaten in de woordenschat en grammatica van het Niya-Prakrit, een Middel-Indo-Arische taal die nauw verwant is aan het Sanskrit. Het Niya-Prakrit is bekend door administratieve documenten die gevonden werden in het Tarimbekken in Noordwest-China. Deze documenten dateren uit de derde en vierde eeuw n. Chr., wanneer het Niya-Prakrit dienst deed als kanselarijtaal in het plaatselijke Shanshan-koninkrijk.

De nadruk van dit proefschrift ligt op taalcontact tussen het Niya-Prakrit en het Bactrisch. Deze Middel-Iraanse taal werd eertijds gesproken in het noorden van Afghanistan (het oude Bactrië) en is geattesteerd in documentaire bronnen die het grootste deel van het eerste millennium n. Chr. bestrijken. In dit proefschrift bespreken we voorts contacten met andere Oud- en Middel-Iraanse talen alsook met het Tochaars, een onafhankelijke tak van de Indo-Europese taalfamilie.

De eerste twee hoofdstukken van deze dissertatie fungeren als inleiding. In hoofdstuk één worden alle relevante talen kort voorgesteld en in hun historische context geplaatst. In het tweede hoofdstuk worden de fonologie van het Niya-Prakrit en het Bactrisch ingeleid alsmede de spellingconventies van de schriften waarmee deze talen geschreven werden.

Het derde en vierde hoofdstuk betreffen de Iraanse leenwoorden in het Niya-Prakrit. In hoofdstuk drie hebben we getracht om een actueel leenwoordcorpus samen te stellen, waarbij voor elk leenwoord systematisch onderzocht wordt hoe betrouwbaar de voorgestelde etymologie is en welke Iraanse taal dan wel talen als donor in aanmerking komen. Uit dit onderzoek blijkt dat het merendeel van de Iraanse leenwoorden in het Niya-Prakrit uit het Bactrisch stamt, hetgeen aantoont dat de Bactrische invloed op het Niya-Prakrit veel diepgaander is dan eerder gedacht. In het vierde hoofdstuk wordt het leenwoordcorpus onderworpen aan een fonologische, morfologische en semantische analyse. Op basis van deze analyse kan men concluderen dat de Bactrische leenwoorden werden ontleend tijdens de Kuṣāṇa-periode (1ste–3de eeuw n. Chr.), waarschijnlijk voor het Niya-Prakrit geïntroduceerd werd in het Tarimbekken; dat deze leenwoorden aangepast werden aan de fonologie en morfologie van het Niya-Prakrit; en dat de

meeste leenwoorden tot het administratieve, politieke, militaire en economische lexicon van de taal behoren.

In hoofdstuk vijf betogen we dat de invloed van het Bactrisch op het Niya-Prakrit niet beperkt bleef tot leenwoorden, maar ook zichtbaar is in de grammatica. Meer bepaald beargumenteren we dat het Niya-Prakrit twee achtervoegsels ontleende aan het Bactrisch en dat het Bactrisch een structurele invloed uitoefende op de morfologie en syntaxis van de wederkerige en wederkerende voornaamwoorden en op het preteritum en het verbaaladjectief uitgaand op *-*taka*-.

Volgens een beroemde hypothese van Thomas Burrow zou het Niya-Prakrit ook substraat-invloed hebben ondergaan van het "Tochaars C", een verder niet gedocumenteerde taal die in Burrows opinie gesproken werd door de plaatselijke bevolking van het Shanshan-koninkrijk. De conclusie van hoofdstuk zes is dat deze hypothese verworpen dient te worden. Immers, geen enkel van de aangedragen argumenten kan beschouwd worden als sluitend bewijs voor een Tochaars substraat in het Niya-Prakrit. Het blijkt bovendien dat enkele leenwoorden en grammaticale kenmerken van het Niya-Prakrit die voordien toegeschreven werden aan dit hypothetische substraat beter toegeschreven kunnen worden aan het eerder genoemde contact met het Bactrisch.

In hoofdstuk zeven wordt nagegaan binnen welke sociaalhistorische context het Niya-Prakrit beïnvloed werd door het Bactrisch. Als hypothese stellen we voor dat het Niya-Prakrit afstamt van een Gāndhārī-dialect dat gebruikt werd als kanselarijtaal door beambten van het Kuṣāṇa-rijk die het Bactrisch als moedertaal hadden. Dit zou betekenen dat de voorouder van het Niya-Prakrit een gelijkaardige rol vervulde in het Kuṣāṇa-rijk als het Rijksaramees in het Perzische Rijk van de Achaemeniden.

In hoofdstuk acht maken we ten slotte duidelijk dat twee van de meest netelige kwesties in de studie van het Niya-Prakrit geen directe consequenties hebben voor de conclusies van dit proefschrift: (1) de vraag of het Tarimbekken ooit onder directe controle van het Kuṣāṇa-rijk stond en (2) de vraag hoe en vanwaar precies het Niya-Prakrit zich naar het Tarimbekken verspreid heeft.